

HET

VRYYE BLAD,

BODE VAN LIMBURG.

Algemeen welzyn. — Godsdienst. — Vaderland. — Vryheid.

Men schryft in by A. SCHOOF, eigen-uitg. van het VRYYE BLAD, wekelyks verschynende des zaterdags 's avonds. — Abonnement prys : voor de stad, 5 fr. per jaer; 3 fr. per half jaer; 1-75 per trimester. Voor buiten, 5-50 per jaer; 3 fr. per half jaer; 2 fr. per trimester. Vooraf betaelbaer. — Alle toezending van brieven, geld, enz. moet ons vrachtyr geworden.

 Onze geabonneerden buiten de stad, welke den prys van het abonnement niet betaeld hebben, worden vriendelyk verzocht ons dit in postzegels of anderszins, naer hun goeddunken, te laten geworden.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Wy hebben reeds gesproken van de nieuwe botsing welke ontstaen is tusschen de Kamer der afveerdigden van Berlyn en het prussisch gouvernement. Het geschil is, zoo als men weet, voor den troon gebragt geworden door een adres der Kamer, waerop Zyne prussische Majesteit een antwoord heeft ingezonden. Dit antwoord, welk niet door de ministers is tegengeteekend, laekt en veroordeelt het gedrag der Kamer. De koning beschuldigt de vergadering « van de hoop op eene gemeene werking vernietigd te hebben, en door hare houding in de buitenlandsche aangelegenheden, groot verdriet aan Z. M. te hebben aengedaen. »

De koning vergenoegt zich niet by eene loutere hekeling van het gedrag der Kamer; hy voorziet het geval dat deze, misnoegd zynde over de houding van het gouvernement en den koning, zou weigeren de budgetten en de byzondere uitgaven voor de militaire inrigting gevraagd te stemmen: en hy waarschuwt haer « dat hy zich krachtadig zal verzetten tegen alle uitbreiding der grondwettelyke regten van de Kamer; dat hy de magt der Kroon ongeschonden zal handhaven en niet zal toelaten dat men het zwarte punt des gezags verandere. »

De koninklyke brief sluit met de verklaring dat de ministers het vertrouwen der Kroon genieten en dat

al hunne daden de goedkeuring van Z. M. wegdragen.

Het is graef Eulenburg, minister van binnenlandsche zaken, die aan de Kamer dit antwoord des konings heeft voorgelezen.

Hy heeft er bygevoegd dat de sluiting des wetgevenden zittys nog denzelfden dag zou plaets grypen.

Er hebben gisteren onrustwekkende geruchten ter Beurze geloopt omtrent dien nieuwen akt van anti-parlementair gezag; wy denken echter niet dat er voor een onmiddelyk gevaer te yreezen zy. De zittyd van 1863 zal in Pruisen gesloten worden zoo als die van 1862, in volle; botsing; en de zaken zullen aldus voortduren tot de voorziene ontbinding van het Parlement.

Anderzyds spreekt men veel van de ziekte des Konings van Pruisen. Z. M. lydt aan eene lenden ziekte en zyn staet is erg genoeg opdat het staetsblad het noodzakelyk geoordeeld hebbe gezondheids bulletyns af te kondigen. Men zegt dat de geneesheeren de baden van Calsbad hebben aenbevolen. Voor het geval dat Z. M. langen tyd aldaer zou verblyven, had het Hof de gedachte vooruitgezet eener algemeene luitenantschap tot vervanging des konings.

Maer de prussische Constitutie voorziet slechts eene regencie en geen algemeen luitenantschap.

De laetste gebeurtenissen van Polen hebben eene hevige opschudding verwekt in de diplomatische kringen van Londen.

De hardnekkigheid der beweging en hare uitbreiding in de provintiën van Klein-Rusland schynen de diplomatie met schrik te vervullen.

De *Morning-Post* bevat officieële

en omstandige inlichtingen omtrent de gebeurtenissen waer van Lithauen het tooneel is; het blad van lord Palmerston bevestigt al wat de aan de Polakken gunstige briefwisselingen hadden verhaeld. Het engelsch blad eindigt met deze bemerkingen:

« De kansen eener nuttige diplomatische tusschenkomst verminderen iederen dag. De beweging stroomt langs alle kanten over. De brand zet zich zoo snel en zoo geweldig voort, dat al de poogingen der vreemde gouvernementen moeten ophouden van nuttig te zyn. Wy kunnen slechts de arme gekruist houden en het oogenblik van het groot onheil afwachten; wy kunnen slechts duistere gissingen maken omtrent het uitwerksel dat het zal kunnen te weeg brengen in het overige van Europa.

« Het is onmogelyk dat zulke belangryke gebeurtenissen voorvallen zonder weérklank te vinden in de omliggende landen. Reeds hebben zy bittere vruchten in Pruisen voortgebragt, en de parlementaire krisis, welke spoedig aan het prussisch gouvernement een politiek van wanhoop oplegt, dreigt van eene verwarving voort te brengen vruchtbaer in gevolgen van den ernstigsten aard voor den europischen vrede. »

Men schryft uit Brody (Galicië), dat eene bloedige worsteling heeft plaets gegrepen tusschen Machnowka en Berditchem, in Volhynië. De oproerlingen hebben de Russen langs twee zyden aengevallen; een skadron huzaren werd gansch uiteengedreven.

In Ukraine werd in tegendeel eene bende oproerlingen verstrooid.

Anderzyds berigt men dat de poogingen door het russisch gouverne-

ment aangewend om de boeren op te ruimen tegen den adel van Volhynië, Podolië en Ukraine algemeen mislukt zyn.

Men berekent op 15,000 het getal der opstandelingen in deze dry provintiën.

Een blad van Posen meldt dat de groothertog Konstantyn aan den keizer een verslag heeft toegezonden over den toestand van het russisch leger in het koningryk Polen. Volgens dit verslag had het russisch leger, sedert het begin des opstands, 25,000 man verloren door het yzer en door de ziekten.

By eene dagorde, gedagteekend 2 mei, heeft het hoofd der stad Warschau, tot verrader en buiten de wet geplaatst verklaerd « alle deurwaerder of ambtenaer in moskovietschen dienst die zich zal durven gelasten met de inzameling der belastingen of de aanslag der goederen van de burgers die zouden weigeren de belastingen te betalen. » de dagorde sluit met de volgende verklaring: Een dekreet door het nationaal gouvernement uitgeveerdigd is voltrokken geworden op den persoon van J.-A. Minizenski, veroordeeld door de stem des volks als verrader des lands. »

Het kabinet doet de werkzaamheden der Kamer op eene ongehoorde wyze bespoedigen. De wetsontwerpen zyn nauwelyks nedergelegd, of de sektiën komen byeen, onderzoeken ze, en de middenafdeelingen worden ingerigt. De meerderheid doet geweld op de oppositie en belet haer letterlyk in de sektiën te heradslagen. Men noemt de verslaggevers voor de midden-sektiën zelfs alvorens de ontwerpen aan het onderzoek te hebben onderworpen. In byzyn dier feiten is het geoorloofd te vragen of het niet waer is,

DE

TWEE KEIZERINNEN

(VERVOLG).

— Mevrouw zou er misschien een koning van maken, zegde Maria-Louisa met arglistigheid.

— Waerom niet, mevrouw, er zouden zich in de wereld koningen van myn' slach kunnen bevinden.

Gedurende dat gesprek kwelde zich Redouté. Van alle aenwezige personen kende hy alleen de twee keizerinnen, en vreesde eene ergernis die de onaengenaemste gevolgen kon hebben.

— Mevrouw, zegde hy zeer stil aan Josephina, indien die samenspraak nog eenen oogenblik voortduert, gaet ongetwyfeld uwe Majesteit ontdekt worden, en die ontdekking, ik ben ervan overtuigd, zou een zeer onaengenaem tooneel veroorzaken.

Josephina sprak niet meer, en Redouté welke die stilzwijgendheid gunstig opnam, voerde het woord:

— Mevrouw, zegde hy, het is zoo schoon voor de hooghartige menschen het goed te doen, dat dit geschil ons niet moet verwonderen, want, waerom zou eene van u beiden de andere haer geluksdeel afstaen? Wat my

bêtreft, ik aenveerd alle goed dat men mynen geliefkoosden beschermeling zal doen.

De twee mededingsters neigden tot teeken van toestemming; daarna stonden zy op en gingen weg. De kamerheer, Redouté genaderd zynde, sprak tot hem:

— Mynheer, Mevrouw die ik de eer heb te vergezellen is de keizerin Maria-Louisa.

— Waerachtig! Mynheer ik weet het zoo goed als gy; maer u is onbewust dat de andere de keizerin Josephina is.

Die kleine jongen is met den helm geboren zegde de kamerheer. Welk eene loopbaen voor hem geopend! De gunsteling van twee keizerinnen. Gy moet bekennen dat de fortuin wonderbaer wisselvallig is.

Twee jaren na de ontmoeting der twee keizerinnen by de weduwe Blanger, stierf Josephina van verdriet in de Malmaison, terwyl dat Maria-Louisa onverschillig, misschien vreugdig Frankryk verliet dat zy niet beminde en waer zy graeg gezien was.

Ween niet, sprak de kleine Karel Blanger tot zyne moeder, blyft onze goede vriend Redouté niet over?

Inderdaed, van alle hooge begunstigers die het arme kind zulk eene schitterende toekomst beloofd hadden, bleef er hem niets over dan de vriendschap eens grooten kun-

stenaers die voor fortuin alleenlyk zyne bekwaamheid had. Hoe arm hy ook was verzaekte Redouté de erfenis niet hem door de goede Josephina stilzwijgend nagelaten, wie de droefheid het leven benomen had.

Menigwerf bezocht hy de weduwe Blanger en schikte zyne zaken zoo dat hy de ellende van de woning dier ongelukkige afwendde, wier gezondheid zich niet had kunnen herstellen en wier einde aenstaende was.

Zekeren dag, na eene tweemaendelyke afwezigheid, door eene reis genoodzaekt, snelde de vermaerde kunstmeester zyne gunstelingen toe. Hy gaet binnen; zyn hart dringt digt ineen; hy hoort eenen hamerslag... Het was de doodskist der weduwe die men vastnagelde... In eenen hoek stond de kleine Karel te gryzen, terwyl dat verwyderde bloedverwanten der overledene met luider stemme overweegden wat men met hem doen zou. Algauw wierd er eenpariglyk besloten dat men hem in het weezenhuis zou plaetsen.

— Och! neen, neen, schreeuwde het kind terwyl het by Redouté zyne toevlugt nam, myn goede vriend wil niet.

— Niet waer, myn lieve vriend, gy wilt niet dat men my by de weezen zette?

Hy ook, de groote kunstenaer, hilde, greep het kind, dat alle teekens der vrees en

der wanhoop gaf, en die lieden naderende die zoo even raed hielden, bulderde hy:

— Gy allen hebt een steenen hart, en zich tot het kind wendende: stel u gerust, Karel, gy zult my niet verlaten... Ik zal uw vader zyn.

— Ach! Ja, ja, gy zult my aanleeren om een grooten schilder zoo als gy te worden!... en als ik groot zal zyn, zal ik ook beletten dat men de arme kinderen die hunne moeder verloren hebben, naer het weeshuis zende.

Redouté heeft stand gehouden en het kind ook. Eenige jaren geleden, was een lykwaagen naer het oostelyk kerkhof gerigt; eene schaar kunstenaers, letterkundigen, geleerden, overheden begeleidden hem met opgetogenheid; onder hen bemerkte men eenen man van omtrent dertig jaren, wiens aengezicht, met tranen bedekt, de grootste droefheid afdruchte. Die lykkoets voerde Redouté naer zyne laetste verblyfplaats. De persoon die over zyn verlies weende, was de aennemeling en de beste leerling diens vermaerden schilders; de ondersteuning van twee keizerinnen was op het punt hem naer het hospitaal te zenden; die van een verhevenen kunstgeest heeft hem voor alle gezelschap schilders gesteld.

EINDE

zoo als men bevestigt, dat de verslagen der midden-sektiën worden opgemaakt in de bureelen der ministeriën, en dat de verslaggevers ze enkely maer te onderteekenen hebben? Dit feit verklaert de driftigheid welke de meerderheid in de beraedslagen der sektiën liet blyken, alwaer zy de benoeming der rapporteurs als men het punt van den degen afdringt; en zoo verstaet men het dat, voor al de in de laetste dagen aengeboden ontwerpen, de verslaggevers gekozen zyn in de rangen der ministerieelen.

Kiezigen.

Zullen de katholieken, als een enkel man, aen den oproep van den bisschop van Brugge beantwoorden? Wy hopen en wenschen dit uit ganscher herte, maer helaes! wy vreezen dat men den moedigen kerkvoogd van overdrevenheid zal beschuldigen. Er zyn onder de katholieken zoo vele schroomvallige geesten die altyd vreezen te hard te schreeuwen, dan zelfs wanneer zy de grootste rampen Kerk en Staet zien bedreigen. Dat moet veranderd worden: achteruit met die bloode zielen die in hunne slaperigheid en nalatigheid de ruinen des lands beweenen met nuttelooze tranen en te lafhertig zyn om in de bres te springen en den vyand het hoofd te bieden!

Achteruit insgelyks met al die mannen die veel hoedanigheden eischen van eenen volksvertegenwoordiger, en meenen dat er geene goeden meer te vinden zyn. Ondertusschen wordt er niet gewerkt, niets gedaen, en men laet onze nationale instellingen in den grond booren.

Waerom moeten onder de katholieken altyd die hatelike vooroordeelen blyven bestaan? Waerom kennen wy den geest onzer eeuw niet beter? Waerom zien wy niet dat hoe meer wy ons gemak zoeken hoe grooter ongemak ons zal aengedaen worden? Niemand mag meer achteruit blyven, allen moeten werken. Is het een eer voor eenen mensch te kunnen zeggen: ik ben voorzigtig en zoude niet gerne verkeerd handelen, en met die gedachte getroost, de zaken laten varen om eindelyk met opgeheven armen uit te roepen: wie zou dat gedacht hebben?

De wetgevende zitting van 1862-63 is gesloten. De Senaet is maendag gescheiden onder den kreet van: *Leve de Koning!* na lezing gehoord te hebben van het koninklyk dekreet dat de sluiting van den zittig uitsprak.

Vooraleer te scheiden, heeft de Senaet met een eerebeleidigheid die zyne regeltucht eer aen doet, zonder ernstige bemerking al de wetsontwerpen gestemd, welke over nauwelyks acht dagen nog onbekend in de kartons van het ministerie zaten.

Nog de kwestie der Studie-Beurzen.

Wy lezen in den *Sancho*, die toch geen klerikaal is:

De voorgegeven liberale leerstellingen, verdedigd door de Demosthenessen der linkerzyde, strekken tot niets min dan tot de vernietiging van al de byzondere vryheden, en hunne vervanging door het domme en geweldige mekanismus van 't bestuer. Volgens deze nieuwe leerstellingen, is het de Staet die de giften verbeurt, en ze naer zyn goeddunken toekent, in afwachting dat hy ze in 't voordeel zynner politiek benuttige. Voor de linkerzyde is het despotismus van den Staet beter dan eene vryheid die hare tegenstrevers zoude begunstigen. Nooit had het huichelend liberalismus, dat wy twintig maal ontmaskerd hebben en dat wy altyd zullen bevechten, zyne theorie met zulke monsterachtige onbeschaemdheid durven vooruitzetten.

De Staet, meester van de provincie, van de gemeente, van de groote hooger-onderwys gestichten; de professors onderworpen aen het ministerieele ordewoord, en aen de voorafgaendelyke censuur der bureaukratie; de wysbegeerte, de godsdienstige of staets-huishoudkundige kritiek hunne leerstellingen komende ter goedkeuring aanbieden, aler hunne vlugt te nemen in de wereld der denkbeelden; de Staet onfaelbaer en almachtig te midden eener slaefschappe maetschappy vragende aen eenen minister hoe laet het is op het uerwerk der geschiedenis, der wysbegeerte, der wetenschap; — zie daer wat beva lige leerstellingen dezer dagen zyn opge-

hemeld worden, onder de toejuichingen der linkerzyde, die niet bemerkte dat zy het land ten afgrond stuwt, met dag aen dag onze oude politieke nationale overleveringen af te breken.

Het ware, dunkt ons, eerlyker, deftiger en regtveerdiger, met den heer Tielemans de *afschaffing van het regt tot stichten* te vragen, liever dan de Staet er een werktuig zynner politiek van te zien maken. Het ware ook meer logiek en eerlyk, door daden te bewyzen dat het liberalismus niet ten onder doet by zyne tegenstanders, in opoffering en edelmoedige giften, welke het van hen zoekt binnen te palmen. Wie toch heeft tot hiertoe belet de liberalen diegenen hunner politieke tegenstrevers na te volgen, welke groote geldsommen hebben gegeven aen de zegepraal en de verspreiding hunner denkwyze?

Waer zyn de gestichten — de Hoogeschool van Brussel uitgezonderd — opgerigt en ondersteund door de mildheden van het liberalismus?...

Gy hebt schoon het liberalismus een masker van vryheid en maetschappelyken vooruitgang voor te hangen, nooit zal het anders zyn dan een der duizend vormen, welke het despotismus aenneemt, dat, in name van den Staet uitgevoerd, niettemin de verbeuring is van de regten der gemeente en die der burgers.

Men leest in de liberale *Grondwet*, van Antwerpen:

Wy hebben thans een ministerie dat minder liberaal dan anti-klerikaal is. Dit ministerie moet vallen, gelyk een bloedzuiger die volgezogen is; het heeft zyn tyd gehad, en moet plaets maken voor een ander.

En als het ministerie valt ten gevolge der verplaatsing der liberale, of liever der ministerie ele meerderheid, moet er dan een katholiek ministerie aen 't roer komen?

Een katholiek ministerie neen, ja, ja, neen....

Wy moeten een wys liberaal ministerie hebben, een ministerie dat gene beurzen snydt; noch de studie-beurzen, noch de beurzen der burgers.

Een ministerie dat niet onder den pantoffel van 't Hof ligt.

Wy moeten een ministerie hebben dat helder ziet, en de belangen der natie ver boven de party-driften weet te stellen.

Wy moeten een nationaal ministerie hebben.

Het schynt dat ons ministerie, by het sluiten van het traktaat met Pruisen, op eene kurieuse manier de belangen van onze inlandsche nyverheid in 't oog heeft gehouden: — het he eft aen de huidvetteryen eenen slag toegebracht waerby deze zich moeijelyk zullen oprigten.

Heel te regt merkt de *Gazette de Liège* op, dat de huidvetteryen [op dezen oogenblik in krisis verkeerende, meer regt dan ooit hadden om door het gouvernement goedgunstig bedacht te worden — laet staen dat ze wordt opgeofferd aen de belangen eener vreemde natie,

Voor het traktaat werd het pruisische leër in België gebracht, tegen een regt van 45 fr. per 100 kil.; hetzelfde regt werd door ons betaald als wy van onze produkten naer Pruisen invoerden: — er bestond alzoo gelykheid van regten.

Maer nu, by het laetste traktaat is die toestand teemael veranderd: het pruisisch leër dat naer België gevoerd wordt, betaelt voortaan slechts 15 fr. per 100 kil. terwyl integendeel het belgisch leër, hetwelk naer Pruisen gebracht wordt, de hooge inkomregten van 45 fr. zal betalen — ten minste tot in 1866.

Ziedaer dan dry jaren lang de belgische nyverheid aen de pruisische opgeofferd; men beschermt en begunstigt de nationale nyverheid niet meer maer wel de vreemde; men levert de belgische merkt over aen de duitseche huiveters, welke beterkoop werken dan wy, en men neemt gedurende dry jaren regten aen, welke onze eigene produkten met prohibitie slaen.

Wy nemen het volgende uit eene korrespondencie, door eenen jongen poolschen student, die deel maekt van het nationaal leger, aen eenen zynner oud-makkers van Gent:

Ik heb u eene zeer treurige tyding te mel-

den de dood van onzen vriend Juliaen Roguski. Hy is gevallen als een held, aen myne zyde, getroffen door vier kogels in de borst. 't Is de vierde onzer vrienden van Gent, die gedood wordt in den stryd van ons arm vaderland: Plewinski, Turczynowicz en de kleine André die schoone jongeling, byna nog een kind. Hy was nog geen zeventien jaren, en de Russen hebben hem gedood! Hy vocht als een leeuw en kreeg vyftien bajonetsteken in den buik. Arme André! Oh! zyne moeder heeft zoo sterk geweend! Stanislas ligt erg gewond in 't hospitaal.

Toen Roguski aen 't hoofd der kolom viel, liet hy zynen sabel vallen, en door de beweging bragt hy eene erge wonde toe aen den arm van een onzer vrienden van Gent, die thans ook dood is, geloof ik, want ik kryg geen nieuws meer van hem.

De slag had plaets te Poniewize, in het gouvernement Kowno. Wy waren ongeveer 3000 mannen; de Russen wel met 10,000. Wy hadden 300 dooden... Onze generaal en 130 mannen zyn gevangen genomen.

Onder de gevangenen zyn Sierakowsky, Burknowitch, Kalyzki, Ottopoiakof, graef Kasakowsky, Labanowski en eene menigte hooge officieren. Een lid van het centraal komitee en het opperhoofd des oproers in het gouvernement Kowno vielen ook in de handen der Russen. Deze laetste is doodelyk gewond door 8 sabelhouwen... Wy hebben veel wapens en al onze munitien verloren... Maer wat geeft het vergoten bloed er aen, als wy daerdoor onze onafhankelykheid maer kunnen koopen!

Heden morgend heb ik het lyk van Roguski gezien. Hy hield nauw op zyne borst, in zyne door den doodstryd verkrampte hand, eene blonde hairlok en een medaljon met een portret.

Wy hebben hem begraven met die relikwiën, in een graenveld, aen den zoom van de haen Kowno...

Daer rust hy, die onze vriend was, en die stierf als martelaar zynner zelfopoffering voor de vryheid...

Uw treurige vriend,
D. K.

STADSNIEUWS.

Verledene week heeft eene diefegge in een der byzonderste magazynen van Hasselt een behendigen diefstal gepleegd. Zeggende dat zy dienstmeid was in een zeer goed gekend huis, vroeg zy twee schallen om hare meesters haren keus te latendoen. Deze schallen werden haer seffens medegegeven en eene half uer later kwam zy terug zeggende dat zy niet van madams goesting waren en vroeg er twee anderen wat hooger in prys, Nogmaels zonder achterdenken kreeg zy de schals mede, maer dit mael om niet meer terug te komen. Na inlichtingen genomen te hebben ondervond men dat men met eene diefegge te doen gehad had.

Onze onderkommissaris Kersteens heeft, na yverige opzoekingen, vernomen dat het de genaemde H..... van St-Truiden is, eene zynner oude kennissen, en heeft reeds eenen der schals in onzen Berg van Bermhertigheid ontdekt.

Dezen morgen viel er een kind in de Stalpaestraet voor het rad eener kar en zou gewis verpletterd geweest zyn had men het niet in tyds kunnen ter hulp snellen.

Heden heeft men den genaemden J. H. van St-Truiden, jager te peerd, uit Luik naer hier overbragt, waer hy als deserteur was aengehouden. Men zegt dat het reeds de vierde mael is dat die kerel de plaet heeft willen poetsen.

Men verzekert dat M. Vandenpeereboom, minister van binnenlandsche zaken, zich ernstig bezig houdt met de oprigting van een monument, ter nagedachtenis van baron Surlet de Chokier, die België na de omwenteling van 1830 bestierde. De commissie van monumenten heeft een harer leden naer Ginkelom gezonden, om op de plaets waer de regent woonde, de beste plek voor een monument aen te duiden.

Verschillige tydingen.

Men leest in de *Morning-Herald*: De gezondheid van den koning der Belgen is nog verre van voldoende te zyn, en aen het Hof is men zeer ongerust aengaende den uitslag zynner pynelyke ziekte. Maendag

is M. Henry Thompson, de beroemde heelmeester van Wimpole street, naer Brussel vertrokken, alwaer men hem geroepen had. Men verhoopt dat hy eenige verlichting zal kunnen verschaffen aen den doorluchtigen zieken en zyne dagen verlengen. Jammerlyk, aengezien den grooten ouderdom van den doorluchtigen monark en de moeijelykheden welke zyne ziekte oplevert, heeft men geene hoop hem te behouden.

— Men schryft uit Brussel 26 mei: Het thans gelogenstraft gerucht van het aftreden des kardinaels Staetssecretaris Antonelli, gaf den koning der Belgen aanleiding om zich op de volgende wyze over deze staetsman uit te drukken:

« De aftreding des kardinaels Antonelli zou » steeds een ongeluk voor den Paus zyn, en » onder de tegenwoordige omstandigheden » ware het eene kalamiteit. De kardinael » is een groot diplomaat wiens verdiensten » nog in geenen deele genoegzaam erkend » zyn; hy werd minister op een tydstip, toen » weinige personen het zouden gewaagd » hebben, den last der romeinsche staetleii- » ding op zich te nemen. De katholieken be- » hoorden hem te bewonderen; de diensten » welke hy aen de christenheit heeft bewezen » zyn onmetelyk; de tyd zal komen, waerop » men voor hem gedenktekenen oprigten » zal. » Deze woorden welk ik nauwkeurig » terug geef, hebben eene groote beteekenis in » den mond van eenen vorst, die, ofschoon » protestant, steeds eenen zeer juist blik in » godsdienstige vraagstukken openbaerde, wyl » hy die zonder hartstogt beoordeelde.

— Een engelsch tuinier, zich grondende op de ontdekking van Liebig, volgens welke in de aspergie, even als in thee en koffy, eene byzondere zelfstandigheid, *theine* genaemd, voorkomt, heeft die plant eene goede plaets- vervaagster van de koffy willen vinden. Met de jonge stengels (de aspergie zelve) gelukte dit niet; deze hadden een loozoutigen smaak als zy tot een drank bereid waren, maer het gelukte hem wel met de ripe zaden die, getroosterd en gemalen, een krachtigen en geurigen koffy gaven, welke van den gewoone drank uit koffyboonen bereid, niet dan moeijelyk te onderscheiden was.

— Men schryft uit Arlon.

Verleden Zondag is het dorp Wormeldange door eene schrikkelike ramp geteisterd. Om 3 uer namiddag is de bliksem op een met stroo gedekt huis gevallen. Het schynt dat de elektrieke vnerovnk dry wooningen tegelyker tyd heeft doorloopen, want zy vloegen alle dry op denzelfden oogenblik in brand. Er viel twee uren lang een hevige slagregen, daerby werkte men dapper met dry spuit en al de dorpelingen hielpen krachtadig blussen. Maer niets mogt helpen; er werden 19 huizen met al wat zy bevatten, meubelen en vee, in asche gelegd. Gelukkig heeft men geene menschenlevens te betreuren; een man die in zyn huis was op het oogenblik dat de bliksem er in drong, werd ten gronde geworpen, doch hy bekam geen letsel; enkel werd de zool van een zynner schoenen gerukt. Het meesten deel der huizen waren verzekerd.

— Het vergaen van den Anglo-Saxon.

Omtrent de schipbreuk der *Anglo-Saxon* wordt het volgende gemeld: Het schip is den 27 april op vier mylen van kaep Race te midden van een dikken mist, vergaen. Den 16 april was het van Liverpool naer Quebec vertrokken met 360 passagiers en vier-en-tachtig man equipage. Het had de mail voor de Vereenigde-Staten en die voor Canada aen boord. Den 27, ten 4 uren, hadden dry passagiers St-John op Newfoundland bereikt. Zy hebben de eerste tydingen van het ongeluk gebragt. Zy zegden dat het vaertuig op een klip gebroken was, dat zy dadelyk uit het oog verloren hadden, en dat een aantal passagiers waren verongelukt. De stoombooten *Dauntless* en *Bloodhound* hebben dadelyk naer kaep Race koers gezet en door hare tusschenkomst heeft de telegraaf de byzonderheden der ramp naer Nieuw-York kunnen overbrengen. Zes-en-dertig der opvarende zyn er in geslaegd zoo langs touwen als anderzins het schip te verlaten; vier-en-twintig hebben in de reddingsloep n° 2 plaets gevonden; de *Dauntless* heeft er in zee negentig opgenomen die zich op twee andere sloepen bevonden. Daeronder waren M. Young met vrouw en zeven kinderen, de eerste en vierde luitenant van de *Anglo-Saxon*, de vierde en vyfde machinist en de thesaurier. Men had geene berigten van den gezagvoerder van het schip, *Burgess*; zeven passagiers die op een vlot gesprongen waren, had men nog niet gevonden by het opzenden der depeche, evenmin als die in de reddingsbooten 4 en 6. Het verdek van het schip was reeds een uer na de aenraking van de klip onder water. Onderscheidene der opvarenden hadden zich aen het touwwerk vastgeklemd en bleven daer hangen tot dat de groote mast viel, toen zy verdwenen voor het mogelyk was hen ter hulp te komen. Van de 444 opvarenden zyn 187 gered; 257 werden dus nog vermist. De *Anglo-Saxon* was een yzeren schroefstoomschip, op de Lloydregisters ingeschreven als vaertuig eerste klasse. Zy was in 1855 te Dubar-ton aen de Dlyde gebouwd. Haer inhoud was 1764 tonnen, de lengte 234 voet, de breedte 28; zy was geheel met yzer gevoerd. De machien was vertikaal, met vyf cylinders. Het vaertuig leverde zeer veel zekerheid tegen brand op.

Ter gelegenheid van het feest der Martelaers van Japonië:

GEMAEKTE BLOEMEN

EN

HANGENDE EN STAENDE CORBEILS

by J. BLOCK en Cie,

OP DEN NIEUWEN STEENWEG TE SINT-TRUIDEN,

aen zeer gematigde pryzen.

MAGAZYN

VAN
YZER, ZINK EN LOOD.

By Fr. Schevenels,
POMPMAKER EN ZINKVERWERKER,
62, Steenstraet, 62,

zyn te bekomen allerhande soorten van ligt en zwaer yzer voor smeden en landbouwers, yzeren assen, zweedse yzeren schuppen, yzer in platen en in barren, alle soorten van nagels, ketingen, sloten, schroeven, zichten, zeissens, yzeren draed, forneizen en ketels; verder alle keukengerief en al de gereedschappen voor hoefsmeden, slet- en stoofmakers, timmerlieden, schrynwerkers, rademakers, enz., enz., en eene menigte voorwerpen met den artikel in betrekking staende.

Alles aen eenen prys buiten alle konkurrentie.

Opkoop en voordeelige verwisseling van alle oud yzer, tin, koper en lood.

KOMT ZIEN OM U TE OVERTUIGEN.
IN DEN GULDEN SCHOEN.

P. ENTBROEKS,
Mre SCHOEN- EN LEERZENMAKER,
267, Stapelstraet, 267,

heeft de eer het publiek te laten weten dat hy voor het zomerseizoen zynen winkel komt te verryken met een groot en schoon assortiment van Schoenen van allen slach

EN NAER DEN BESTEN SMAEK voor mans, vrouwen en kinderen.

Zyn leder, enz., uit de vermaerdste huizen des lands ontvangende en hetzelve op eene onverbeterlyke wyze verwerkende, is hy niettemin in staet te verkoopen aen pryzen tegen dewelke hoegaemd geen konkurrent op kan.

Men gelieve het voort te zeggen.

TER DRUKKERY VAN DIT BLAD
GELAST MEN ZICH MET
alle drukwerken,

ZOO ALS
Boekwerken, Registers, Circulairen, Facturen, Affichen, Trouw- Doods- en andere Brieven, Doodsbeeldekens, enz. enz.

Alles met de grootste zorg en aen zeer gematigde pryzen.

UIT DE PERS GEKOMEN BY A. SCHOOFS DE SLAGTOFFERS DER BLOEDWET.

DE BRAVE JOSEF, EEN LOTELING VAN 1848,

GEVOLGD VAN

JAN VAN DEN SMID, PLAETSERVANGER BY HET LEGER.

door J.-B. DE GROVE, schryver der Vlaemsche Broeders van Limburg.

Zedelyke levensschets uit de hedendaegsche geschiedenis waerin de gebruiken der Militiewet bekend gemaekt en geheheld worden.

Het werk is opgedragen aen den heer Coomans, volksvertegenwoordiger, die met de vleijendste welwillendheid voor den schryver de opdracht er van heeft aengenomen. — Prys : 80 centiemen.

Verzekerings - Maetschappy

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

Maetschappelyk kapitaal 4 MILLIOEN franken.

De Maetschappy verzekert tegen brand, door vuer of onweder ontstaende, alle roerende of onroerende eigendommen, mits eene vooruitbetaelde, vaste en onveranderlyke premie.

Deze premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om den verzekerde eene solide waerborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.

Hoofdagent der Maetschappy te St-Truiden : ALFONS ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgeur.

BOEKHANDELARY A. SCHOOFS, OP DE VISCHMERKT.

MOEDERLIEFDE. — Tafereelen uit onzen tyd, door Hendrik Conscience. Met acht platen, door Edward Dujardin. 2 boekd. 4 00

HET GOUDLAND. — Lotgevallen van dry Vlamingen die naer Californië vaerden om goud te zoeken, door Hendrik Conscience. Met 8 platen, door E. Dujardin. 2 boekd. 4 00

STAES DE NACHTWAKER of zulke Meesters zulke Gasten. Gentsch zedeverhael, door Karel Lybaert, schryver van URsula. 0 85

KEUR VAN PROZASTUKKEN uit de beste nederduitsche scryvers. 2 00

DE ROMEINSCH REPUBLIEK in verband met Lionello en gevolg makende aen den Jood van Verona, door A. Bresciani. 2 00

NAPOLEON I EN DE KERK, naer de geschiedschryvers Cantu, Rohrbacher en Artaud, Thiers, Mignet, Alzog, Chateaubriand, enz., door P. Dubois, pr. 0 80

JESUS LEVEN den kinderen ten voorbeeld gegeven, door den eerw. heer Pastoor van Horpmael. 0 40

HULDEKRANS AEN DEN H. JOSEF, of de Maend Meert, in vlaemschen rym, door den zelyen. 0 40

HANDBOEK DER H. KINDESHED, door den zelyen. 0 12

DE TWEE LEGERS. 0 12

† OVER DE H. COMMUNIE, door Mgr. De Ségur. Vertaling van M. Davidts. 0 40

LEVEN VAN DEN H. ANTONIUS VAN PADUA, van de orde der Minderbroeders, door den E. P. Servatius Dirks. 1-50

DE GODSVRUCHT TOT DEN H. KRUISWEG, behelzende twaelf nieuwe oefeningen om den H. Kruisweg met vrucht te doen, door den E. P. Archangelus Vendrickx. 1-40

DE ZENDING van Jesus-Christus en der Geloovigen, door den eerw. P. J.-B. Boone van de S. J., gevolgd van : Middelen om wel te leven en wel te sterven, door J. Hillegeer S. J. 0 45

CHRISTELYKE ONBERWYZINGEN en uitleggingen op elke vraag van den Mechelschen Catechismus, door den eerw. heer J.-B. Mertens, pastoor te Humbeke. 2 boekd. 6 00

HEMELSCH MYN of Schat der Aflaten vergund door den H. Stoel waerin men oogenbliklyk al de aflaten aentrest, die gedurende het jaer dag voor dag kunnen verdiend worden. Verzameling aen de vurige communicanten opgedragen. Eerste vlaemsche uitgaef. Met zorg overzien door den eerw. heer J. Tollenaere, kanonik, boekkeurder by het bisdom van Gent. 1 25

HET KERKELYK JAER of uitlegging der voornaemste feesten, plegtigheden en godsdienstige gebruiken der katholyke Kerk, door A.-M.-J. Van Meel, pr. 1-80

KATECHISMUS VAN VOLHERDING of geschiedkundige, onderwyzende, zedelyke, verdedigende, kerkdienstkundige, wysgerige en maetschappelyke uitlegging van den godsdienst, door Mgr. J. Gaume. 8 boekdeelen. Het boekd. 2 50

HISTOIRE DE ST-ANTOINE DE PADOUE de l'ordre des Frères-Mineurs, par le R. P. Servais Dirks. 1-50

CONFÉRENCES du R. P. Lacordaire, précédées d'une notice biographique, par M. P. Lorain, et ornées du portrait de l'auteur. 12-00

PERFECTION CHRÉTIENNE, par Rodriguez. 2 volumes. 7-00

GLOIRE DE MARIE, par Saint-Alphonse de Liguori. Traduit par L.-J. Dujardin.

POUVOIR DE S. JOSEPH, par le R. P. A.-M. Hugnet. 1-50

GLOIRE ET VERTUS DE S. JOSEPH ou Méditations pour le mois de Mars et tous les mercredis de l'année, par l'abbé Huguet. 1-25

ROMANS GRECS. Contes et Nouvelles, par Alexandre Rancavis. Traduit du grec, par J.-S. De Fourgar. 2 vol. 5 00

Ouvrages du R. P. BRESCHAI, de la Compagnie de Jésus.

LE JUIF DE VERONE. 4e édition. deux volumes. 4-00

LA RÉPUBLIQUE ROMAINE. 2-00

LIONELLI. 2-00

LORENZO suivi de DON GIAOVANI. 2-00

MAISON DE GLACE. 2-00

LE ZOUAVE PONTIFICAL.

UIT DE PERSEN GEKOMEN VAN J. H. VANDER SCHELDEN, BOEKD.-UITG., TE GENT,

VERKRYGBAER TEN BUREELE DEZES BLADS :

Groote Volkstheologie

DOOR J. HILLEGEER,

PRIESTER DER SOCIETEIT JESU.

Groot boekdeel in-8° van 860 bladzyden, versierd met 32 duitsche printen.

Prys : 8 franken.

A messieurs les Curés.

CONCURRENCE IMPOSSIBLE.

MANUFACTURE

D'ORNEMENTS D'ÉGLISE

EN TOUT GENRE

de J.-A.-H. LEYNEN, libraire,

A KLEINE-BROGEL, (Limbourg belge.)

Les grands avantages dont je jouis sur la plupart des autres fabricants; étant établi a la campagne où je fais confectionner tout à prix réduit; et tirant directement, à des conditions favorables, toutes mes étoffes de Lyon, Parys etc, me fournissent les moyens de vendre à des prix inférieurs à tous ceux qui ont été établis jusqu'à présent.

EXEMPLE :

Une chasuble (toutes les couleurs en usage,) avec les accessoires, fond Damassé soie et coton, belle croix brochée or nuée, galon système et à crête, glacé belle qualité, forme et confection excellentes coûte 45 à 50 fr. Franco en Hollande 50 à 55 fr.

Les mêmes, avec croix brochée argent ou soie, même galon argent ou soie, même prix. Chasubles de moindre qualité depuis 30 fr. Chasuble en moire, or ou argent invariables, unies ou avec croix différente, galon or ou argent, ou en autres étoffes or et argent faux, mi-fin de 60 à 250 fr.

Chasubles brodées depuis 200 à 1,200 fr, et plus.

Drapeaux, bannières, chappes, dalmatique, étoles, humeraux, robes et manteaux de vierge, intérieur de tabernacle, baldaquins, stations, médaillons peints et brodés, le tout à des prix proportionnés. Restauration. Je confectionne une chasuble, vieille pour 5 francs.

Habitué de traiter complètement en confiance avec mes respectables cliens, je leurs laisse la liberté de tenir à ma disposition moyennant avis, les livraisons qui ne seront pas conformes à leurs commandes, et qui ne surpasseront leur attente. Facilité de paiement.

J.-A.-H. LEYNEN.

Vertrekuren v. den Yzerenweg.

Van St-TRUIDEN naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT :

8 ure 15 minuten 's morgens.
1 uer 19 » na midd. (Exp.)
6 ure 51 » 's avonds.

Van St-TRUIDEN uaeR HASSELT, MAESTRICHT en AKEN :

9 ure 36 minuten 's morgens.
3 ure 57 » na midd. (Vit.)
7 ure 55 » 's avonds.

Postwagendienst.

Van Sint-Truiden naer Tongeren : 's morgens om 10 ure en na middag om 4 ure.

Van Sint-Truiden naer Thienen : 's woensdags en 's zaterdags om 2 ure na middag.

St-Truiden.—Boekd. A. Schoofs, Vischmerkt.